

2- Mavzu: “Buyuk mehring” she’ri (Nazarmat Egamnazarov)

Darsning maqsadi:

a) ta’limiy: o’quvchilarni she’r matni bilan tanishtirish, mazmunini tushuntirish, ifodali o’qishni o’rgatish.

b) tarbiyaviy: o’quvchilarda o’z eli va yurtini qadrlash, buyuk ajdodlarimiz bilan faxrlanish va ularning ishlaridan o’rnak olish hislarini tarbiyalash.

c) rivojlantiruvchi: o’quvchilarning ifodali o’qish malakalarini, ijodiy fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirish, og’zaki nutqini boyitish.

Dars turi: yangi tushuncha, bilimlarni shakllantiruvchi

Dars metodi: suhbat, tushuntirish, ta’limiy o’yinlar.

Dars jihozi: rangli rasmlar, tarqatma materiallar, videolavha.

Darsning borishi:

I. Tashkiliy qism:

- salomlashish;
- o’quvchilarni darsga hozirlash;
- ma’naviyat daqiqasi o’tkaziladi.

II. Uy vazifasini so’rash va o’tilgan mavzuni mustahkamlash.

Uyga berilgan vazifa – “Yagonadir Vatanning sening” matnini o’quvchilar ifodali o’qib, mazmunini so’zlab beradilar. Mavzu yuzasidan savol-javob o’tkaziladi.

III. Yangi mavzu bayoni.

“Vatan” va “Mustaqillik” so’zlarining ma’nosi izohlab beriladi.

VATAN	Mustaqillik
• Arabcha so'z bo'lib, "tug'ilgan makon" degan ma'noni anglatadi. • Bizning Vatanimiz mustaqil O'zbekistondir.	• Arabcha so'z bo'lib, "tobe va qaram bo'lmagan holat", "ixtiyori o'zida" degan ma'noni anglatadi. • Biror yurtning boshqa davlatlarga qaram bo'lmay, erkin va ozod bo'lishi mustaqillikdir.

Darslik bilan ishlash.

“Buyuk mehring” she’ri o’quvchilarga o’qib beriladi. Mazmuni tushuntiriladi. Muallif haqida ma’lumot beriladi.

NAZARMAT EGAMNAZAROV

Nazarmat Egamnazarov –shoir, jurnalist, O‘zbekistonda xizmat ko‘rsatgan madaniyat xodimi. “Yoshlik zavqi”, “Vatan ishq”, “Yashil dalalar”, “Sir bo‘yi –nur bo‘yi”, “Tog‘dagi gulxanlar”, “Nay sadosi”, “Shahrimiz bolalari”, “Bahor qo‘shig‘i”, “Mangu olov” kabi she‘riy to‘plamlar muallifi. Ko‘plab she‘rlari qo‘shiq bo‘lgan. “Yurakdagi o‘q” dostoni va “Sayyod jasorati” qissasi ikkinchi jahon urushi mavzusida yozilgan.

Lug‘at ishi:

Munavvar – nurli, yorug‘

Muazzam azming – ulug‘ qaroring

Madhing – maqtov

Istiqlol – mustaqillik, erk

“Zanjir” usuli.

She’r o’quvchilarga zanjir usulida o’qitiladi.

Dam olish daqiqasi o‘tkaziladi.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash.

Darslikda berilgan savollar asosida savol-javob o‘tkaziladi.

1. She’rdagi misra oxirida takrorlanib kelayotgan so‘zlarni belgilang.
2. Misra oxiridagi ohangdosh so‘zlarni toping.
3. She’rda qaysi tarixiy shaxslar ismlari keltirilgan?

4. “Jahonda namoyon qudrat-u koʻrking” satrida shoir aynan qaysi holatlarni nazarda tutgan deb oʻylaysiz?

5. Mustaqil Oʻzbekistonni madh etuvchi qanday soʻzlardan foydalanilgan?

6. Sheʼrga mos kuy topishga harakat qiling.

“Mosini top!” oʻyini.

Darslikda berilgan rasmlardan sheʼrga mos boʻlgani topiladi. Oʻquvchilar javoblarini izohlab beradilar.

Guruhlarda ishlash.

Oʻquvchilar 3 guruhga boʻlinadi. Har bir guruhga nom qoʻyiladi. Har bir guruh “Yurtim uchun yangi gʻoya” mavzusida yangi gʻoya ishlab chiqib, taqdimot qilib beradi.

Mashq daftar bilan ishlash.

1-topshiriq. “Buyuk mehring” sheʼridagi quyidagi soʻzlarga ohangdosh soʻzlarni topib yozing.

1. Koʻrking – **mehring**
2. Joying – **chiroying**
3. Jahonsan – **Oʻzbekistonsan**
4. Borim – **diyorim**

2-topshiriq. Sheʼrda qaysi tarixiy shaxslar nomlari keltirilgan? Ular haqida maʼlumotlar yozing.

Amir Temur – sohibqiron, buyuk sarkarda, markazlashgan davlat asoschisi, ilm-fan va madaniyat homiysi.

Alisher Navoiy – buyuk shoir va mutafakkir, davlat arbobi.

3-topshiriq. Sheʼrning oxirgi bandini koʻchirib yozing. Qofiyadosh soʻzlarning tagiga chizing.

Sen dilda qoʻshiqsan, elga nur madhing,

Oʻzbegim, oʻzligim, hayotim, borim,

Jahonga namoyon qudrat-u koʻrking,

Turkiy el soʻzligim, ona diyorim,

Yerlari muqaddas Oʻzbekistonsan.

4-topshiriq. “Ma’nodoshini top!” mashqi. Berilgan so’zlarning ma’nodoshini topib yozing.

O'zgalar – **begonalar**, tabarruk – **muqaddas**, jahon – **dunyo**, munavvar – **yorug'**, buyuk – **tengsiz**.

V. Darsni yakunlash va o'quvchilarni baholash.

Savol-javob o'tkaziladi.

– Bugungi darsimiz sizlarga yoqdimi?

Darsda faol qatnashgan o'quvchilar baholab, rag'batlantiriladi.

VI. Uyga vazifa berish. *She'rni yod olish.*